FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 26.11.2008
KOM(2008) 800 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPPA-NEUVOSTOLLE

Euroopan talouden elvytyssuunnitelma

Nyt on aika toimia

Kun tilanne on erityisen vaikea, EU:n jäsenvaltioiden hallitukset ja EU:n toimielimet joutuvat todelliselle koetukselle. Tällaisina aikoina niiden on oltava kekseliäitä ja toimittava määrätietoisesti ja joustavasti. Niiden on osoitettava, että ne ymmärtävät kotitalouksien ja yhteisöjen tarpeet kaikkialla Euroopan unionissa ja että ne pystyvät löytämään keinot turvata kasvu ja työllisyys talouden käännyttyä äkilliseen taantumaan.

EU:n toimia arvioidaan ennen muuta niiden tulosten perusteella. Siitä lähtien kun johtamani komissio aloitti työnsä, se on korostanut EU:n kykyä saada aikaan tuloksia kansalaisten hyväksi. Komissio on kohdentanut toimia aloille, jotka vaikuttavat kansalaisten elämään kaikkialla Euroopan unionissa. Se on tukenut keskeisten toimijoiden yhteistyötä kaikilla tasoilla ja korostanut, että työ on tehty vasta kun tulokset näkyvät kentällä.

Vallitsevassa talouskriisissä EU:n on jälleen osoitettava, että se palvelee kansalaisia parhaiten toteuttamalla konkreettisia toimia. EU:n toiminta voi tuoda todellista lisäarvoa.

Vaikeina aikoina on vaarana vaipua voimattomuuden valtaan. EU ei kuitenkaan ole voimaton. Yhdistämällä jäsenvaltioiden elvytystoimet, EU:n välineet ja kaukonäköinen koordinointi voidaan luoda vahva vastavoima talouden taantuman syvenemiselle. Toteuttamalla viipymättä rohkeita, kunnianhimoisia ja oikein kohdennettuja toimia voimme jarruttaa taantuman etenemistä ja kääntää suhdanteiden suunnan. Me uimme yhdessä – tai uppoamme yhdessä.

EU:n erityisenä avuna on sen kyky auttaa eri osapuolia toimimaan yhdessä. Yhdistämällä jäsenvaltioiden ja yhteisön toimet saadaan aikaan vahva muutosvoima, joka avaa mahdollisuuden käyttää Euroopan eri osien vahvuuksia parhaan mahdollisen lopputuloksen aikaansaamiseksi. Näin voimme muotoilla riittävät keinot vastata tähän globaaliin kriisiin.

Kuukausi sitten komissio teki aloitteen, jonka mukaan olisi laadittava suunnitelma siitä, miten talouskriisiin voitaisiin vastata määrätietoisin ja koordinoiduin toimin. Olen tyytyväinen nähdessäni, että jäsenvaltioiden hallitukset ovat saaneet innoitusta oman tilanteensa parantamiseksi toteutettaviin toimiin EU:n toimia varten sovituista yhteisistä periaatteista. Komissio lujittaa näiden yhteisten toimien perustaa tänään esitettävällä suunnitelmalla, jonka tarkoituksena on hillitä taantuman laajenemista ja vahvistaa kysyntää ja luottamusta niin, että voimme pelastaa satoja tuhansia työpaikkoja ja säilyttää sekä suurten että pienten yritysten toimintaedellytykset kunnes talous kääntyy jälleen kasvuun.

Euroopan talouden elvytyssuunnitelma *perustuu kahteen keskeiseen toimintalinjaan ja yhteen perusperiaatteeseen:*

- *Ensimmäinen toimintalinja muodostuu ostovoiman voimakkaasta tukemisesta kysynnän lisäämiseksi ja luottamuksen vahvistamiseksi. Komissio ehdottaa, että jäsenvaltiot ja EU sopivat viipymättä 200 miljardin euron elvytyspaketista (1,5 prosenttia BKT:stä) kysynnän tukemiseksi vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa.*

- *Toinen toimintalinja perustuu siihen, että lyhyen aikavälin toimenpiteillä pyritään vahvistamaan Euroopan kilpailukykyä pitkällä aikavälillä. Suunnitelma käsittää kattavan ohjelman, jonka tarkoituksena on ohjata toimia ”älykkäiden” investointien suuntaan. Älykkäillä investoinneilla tarkoitetaan investointeja tulevien tarpeiden kannalta oikeisiin taitoihin, investointeja energiatehokkuuteen, jotta voidaan luoda työpaikkoja ja säästää*

energiaa, investointeja puhtaisiin teknologioihin, jotta voidaan tukea esimerkiksi energiatehokasta rakentamista ja vähäpäästöistä autoteollisuutta tulevaisuuden markkinoita varten, ja investointeja infrastruktuuriin ja energian liitäntäverkkoihin, jotta voidaan edistää tehokkuutta ja innovaatioita.

Elvytyssuunnitelman kymmenen toimenpiteen avulla jäsenvaltioiden on helpompi toteuttaa nykypäivän haasteiden ratkaisemiseksi tarvittavat sosiaaliset ja taloudelliset toimenpiteet: avata uusia rahoituskanavia pk-yrityksille, keventää hallintorasitusta ja luoda suotuisat edellytykset infrastruktuurin uudistamiseen liittyville investoinneille. Suunnitelman avulla voidaan luoda kilpailukykyinen Eurooppa, joka on valmis toimimaan vähäpäästöisessä taloudessa.

- *Elvytyssuunnitelman perusperiaatteena on solidaarisuus ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Vaikeina aikoina meidän on autettava niitä, jotka apua kipeimmin tarvitsevat. Työpaikkojen säilyminen on turvattava mukauttamalla sosiaalimaksuja. On pyrittävä parantamaan pitkän aikavälin työllistymismahdollisuuksia niiden osalta, jotka nyt menettävät työpaikkansa, toteuttamalla toimia Euroopan globalisaatiorahaston ja Euroopan sosiaalirahaston avulla. Muita heikommassa asemassa olevien ryhmien energiakustannuksia on alennettava energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävin erityistoimin. On otettava huomioon myös niiden tarpeet, jotka eivät vielä pysty käyttämään internetiä yhteydenpitovälineenä.*

Olen vakuuttunut siitä, että kriisiaikoina avautuu mahdollisuuksia nopeuttaa muutosta ja toteuttaa rakenneuudistuksia, niin että voimme toimia menestyksekkäästi tulevaisuuden maailmantaloudessa. Tämä on suuri mahdollisuus Euroopalle.

Kattava ja kunnianhimoinen elvytyssuunnitelma on nyt valmis. Mitä pikemmin se pannaan täytäntöön, sitä pikemmin kansalaiset saavat avun, jota he tarvitsevat juuri nyt.

José Manuel Durão Barroso

Bryssel 26. marraskuuta 2008

1. JOHDANTO

Maailmanlaajuinen finanssikriisi koettelee EU:ta ankarasti. Kiristynyt luotonsaanti, asuntojen hintojen lasku ja osakemarkkinoiden romahtaminen pahentavat kuluttajien luottamuspulaa sekä kulutuksen ja investointien jyrkkää laskua. Kotitalouksiin kohdistuu todellisia paineita. Yritysten tilauskirjat ovat tyhjinä. Kulutusluotoista riippuvaisilla aloilla kuten yksityisellä rakennusalalla ja autoteollisuudessa markkinat ovat romahtaneet monissa jäsenvaltioissa.

Uusimpien talousennusteiden mukaan näkymät ovat synkät: kasvun arvioidaan hidastuvan lähes nollaan, EU:n talous on vaarassa supistua vuonna 2009 ja työttömien määrän arvioidaan kasvavan noin 2,7 miljoonalla seuraavien kahden vuoden aikana, ellei korjaaviin toimiin ryhdytä. Ennusteiden julkaisemisen jälkeen taloudelliset suhdanteet ovat huonontuneet entisestään:

– rahoitusmarkkinoilla vallitseva tilanne on edelleen epävakaa ja jatkuu todennäköisesti kireänä ennakoitua pidempään

– kotitalouksien ja yritysten luottamus on heikentynyt paljon enemmän kuin odotettiin

– laskusuhdanne on levinnyt myös nopeasti kehittyvän talouden maihin, millä on kielteisiä vaikutuksia Euroopan vientiin.

Euroalueella ja useissa jäsenvaltioissa vallitsee jo taantuma. Vaarana on, että tilanne pahenee entisestään: investointeja lykätään ja kuluttajat siirtävät hankintojaan, mistä voi seurata vähenevän kysynnän, supistettujen liiketoimintasuunnitelmien, vähentyneen innovointitoiminnan ja työpaikkojen leikkauksien negatiivinen kierre. Tämä voisi syöstä EU:n syvään ja pitkäaikaiseen taantumaan, jossa talous supistuisi ensi vuonna edelleen ja työttömien määrä voisi lisääntyä useilla miljoonilla.

Tämän syöksykierteen pysäyttämiseksi tarvitaan nopeaa ja päättäväistä toimintaa. EU:n on hyödynnettävä kaikkia käytettävissä olevia toimintakeinoja. Tämä tarkoittaa sitä, että jäsenvaltioiden ja EU:n on toimittava yhdessä, koordinoitava toimintaa EU:n sisällä ja osallistuttava maailmanlaajuisiin toimiin. Finanssikriisin torjumisen yhteydessä EU varmisti, että EU-tason ja jäsenvaltioiden toimet olivat keskenään johdonmukaisia. Näin onnistuttiin luomaan vakautta välittömän vaaran uhatessa. Nyt jäsenvaltioiden olisi jälleen hyödynnettävä EU:n vahvuuksia – tehokasta koordinointia, vakaus- ja kasvusopimuksen sekä Lissabonin strategian muodostamia uskottavia puitteita sekä euron ja maailman suurimpien yhtenäismarkkinoiden mukanaan tuomia mittakaavaetuja. Jäsenvaltioiden ja EU:n toiminnan vuorovaikutus voi auttaa kaikkia jäsenvaltioita selviytymään pahimmasta ja toipumaan maailman talouskriisistä entistä vahvempina.

Erityisesti euro on osoittautunut korvaamattomaksi avuksi EU:n talouksille ja olennaiseksi vakauden ylläpitäjäksi. Euro tarjoaa suojaa epävakauttavilta valuuttakurssien muutoksilta, jotka olisivat vaikeuttaneet huomattavasti jäsenvaltioiden reagoimista kriisiin, ja sen tukena on riippumattoman Euroopan keskuspankin vahva asema.

Kuukausi sitten komissio teki aloitteen ja esitteli suunnitelmansa, jotka koskevat finanssikriisin hoitamista, talouden muilla osa-alueilla esiintyvien vaikeuksien ratkaisemista

sekä EU:n osallistumista avaintoimijana finanssikriisin maailmanlaajuiseen käsittelyyn[1]. Marraskuun alussa EU:n valtion- ja hallitusten päämiehet olivat yhtä mieltä siitä, että koordinoidut toimet ovat tarpeen, ja pyysivät komissiota tekemään ehdotuksia käsiteltäväksi joulukuun kokouksessa.

Euroopan talouden elvytyssuunnitelma

Tämä **Euroopan talouden elvytyssuunnitelma** on komission vastaus talouden tämänhetkiseen tilanteeseen. Kohtaamamme kriisin laajuuden vuoksi EU tarvitsee koordinoidun lähestymistavan, joka on tarpeeksi mittava ja kunnianhimoinen palauttamaan kuluttajien ja yritysten luottamuksen. Siinä on yhdistettävä kaikki EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla käytettävissä olevat politiikan välineet. Useimmat talouspolitiikan välineistä, varsinkin välineet, joilla voidaan lisätä kulutuskysyntää lyhyellä aikavälillä, ovat jäsenvaltioiden hallussa. Jäsenvaltioilla on varsin erilaiset lähtökohdat finanssipolitiikan liikkumavaran suhteen. Tämän vuoksi tehokas koordinointi on sitäkin tärkeämpää.

Kaikkien jäsenvaltioiden on ryhdyttävä toimiin kriisin käsittelemiseksi. Jos jäsenvaltioiden toimet koordinoidaan tarkoituksenmukaisella tavalla, niillä voidaan pyrkiä yhtä aikaa useisiin päämääriin. Ne voivat vaimentaa taantuman vaikutusta lyhyellä aikavälillä. Niillä voidaan kuitenkin myös edistää rakenteellisia uudistuksia, joita tarvitaan, jotta EU voisi selvitä kriisistä entistä vahvempana, ilman että vaarannetaan julkisen talouden pidemmän aikavälin kestävyyttä. Tästä syystä tässä elvytyssuunnitelmassa korostetaan erityisesti innovoinnin merkitystä ja EU:n investointitoiminnan muuttamista ympäristöystävällisemmäksi. EU voi toimia tällaisen ”älykkään” toiminnan liikkeellepanevana voimana yhdistämällä toimintalinjojaan ja varojaan ja avustaa näin jäsenvaltioita sellaisten investointien ylläpitämisessä tai etupainotteisessa toteuttamisessa, joilla luodaan työpaikkoja, lisätään kysyntää ja parannetaan Euroopan kykyä hyötyä globalisaatiosta.

Elvytyssuunnitelman strategisina tavoitteina on:

– virkistää kysyntää nopeasti ja vahvistaa kuluttajien luottamusta

– vähentää taloudellisen laskusuhdanteen inhimillisiä kustannuksia ja sen vaikutuksia heikoimmassa asemassa oleviin. Kriisi on vaikuttanut tai vaikuttaa moniin työntekijöihin ja heidän perheisiinsä. On mahdollista toteuttaa toimia, joilla hillitään työpaikkojen vähentymistä ja tuetaan työpaikkansa menettäneiden nopeata paluuta työmarkkinoille sen sijaan, että he jäisivät pitkäaikaistyöttömiksi.

– auttaa Eurooppaa valmistautumaan siihen, että talouskasvun palatessa siitä päästään hyötymään. Tämä edellyttää sitä, että Euroopan talous on sopusoinnussa kilpailukyvyn ja tulevaisuuden tarpeiden mukanaan tuomien vaatimusten kanssa, kuten Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategiassa esitetään. Tämä tarkoittaa välttämättömien rakenteellisten uudistusten jatkamista, innovoinnin tukemista ja osaamistalouden kehittämistä.

– nopeuttaa siirtymistä vähäpäästöiseen talouteen. Näin Euroopalla olisi hyvät edellytykset toteuttaa strategiaansa, jolla pyritään rajoittamaan ilmastonmuutosta ja tukemaan energian toimitusvarmuutta. Tällä strategialla edistetään uusia teknologioita, luodaan uusia ympäristön parantamiseen liittyviä työpaikkoja ja tarjotaan uusia mahdollisuuksia nopeasti kasvavilla maailmanmarkkinoilla, mutta pidetään kansalaisten ja yritysten

[1] Tiedonanto 29. lokakuuta – KOM(2008) 706.

energiakustannukset hallinnassa sekä vähennetään Euroopan riippuvuutta ulkomaisesta energiasta.

Euroopan talouden elvytyssuunnitelmalla pyritään näihin tavoitteisiin

– hyödyntämällä synergiaetuja ja välttämällä kielteisiä heijastusvaikutuksia koordinoidun toiminnan avulla

– käyttämällä hyväksi kaikkia mahdollisia politiikan välineitä, finanssipolitiikkaa, rakenteellisia ja rahoitusmarkkinoiden uudistuksia sekä ulkoisia toimia

– varmistamalla, että välittömät toimet sekä EU:n keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteet ovat kaikilta osin keskenään johdonmukaisia

– ottamalla kattavasti huomioon ongelman maailmanlaajuinen luonne ja suunnittelemalla EU:n toimet siten, että ne muodostavat osan kansainvälisistä toimenpiteistä.

Tässä Euroopan talouden elvytyssuunnitelmassa ehdotetaan, että kriisiin reagoidaan suhdanteita tasaavalla makroekonomisella lähestymistavalla reaalitaloutta tukevan kunnianhimoisen toimenpidekokonaisuuden muodossa. Tavoitteena on välttää syvä taantuma. Suunnitelman perustana on vakaus- ja kasvusopimus sekä Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategia. Siihen kuuluu

- välittömiä finanssipoliittisia elvytystoimia, joiden määrä on 200 miljardia euroa (1,5 prosenttia EU:n BKT:stä). Tämä koostuu jäsenvaltioiden finanssipoliittisista elvytystoimista, joiden määrä on 170 miljardia euroa (noin 1,2 prosenttia EU:n BKT:stä), ja välittömiin toimiin myönnettävästä EU:n rahoituksesta, jonka suuruusluokka on 30 miljardia euroa (noin 0,3 prosenttia EU:n BKT:stä).

- joukko ensisijaisia toimia, jotka perustuvat Lissabonin strategiaan ja jotka on samalla kertaa suunniteltu mukauttamaan taloutta pitkän aikavälin haasteisiin. Näin toteutetaan edelleen rakenneuudistuksia, joiden tavoitteena on kiihdyttää mahdollista kasvua.

2. REAALITALOUDEN TUKEMINEN JA LUOTTAMUKSEN VAHVISTAMINEN

Koska kaikkien jäsenvaltioiden taloudet ovat pitkälle integroituneita yhteisten yhtenäismarkkinoiden ja lukuisien yhteisten toimintalinjojen myötä, kriisin käsittelyssä on yhdistettävä raha- ja luottopolitiikkaan liittyvät näkökohdat, finanssipolitiikka sekä Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategian toimet.

2.1. Rahapoliittiset olosuhteet ja luottoehdot

2.1.1. Euroopan keskuspankin ja muiden keskuspankkien tehtävä

Käsillä olevassa käännekohdassa rahapolitiikalla on ratkaisevan tärkeä merkitys. Koska inflaation odotetaan hidastuvan keskipitkällä aikavälillä, Euroopan keskuspankki (EKP) on jo laskenut euroalueen korkotasoa, ja samoin ovat omalta osaltaan tehneet muut EU:n keskuspankit. EKP on viestittänyt, että uudet koronalennukset ovat mahdollisia. EKP on jo osoittanut roolinsa merkityksen markkinoiden vakauttamisessa lainaamalla pankeille ja edistämällä likviditeettiä.

2.1.2. Pankkien tehtävä

Reaalitalouden ongelmat on aiheuttanut rahoitusmarkkinoiden epävakaus. Luotettava ja tehokas rahoitussektori on terveen ja kasvavan talouden edellytys. Sen vuoksi pankkijärjestelmän vakauttaminen on ensimmäinen askel kohti laskusuhdanteen pysäyttämistä ja nopean ja kestävän elpymisen edistämistä. EU:n on säilytettävä yhteinen määrätietoisuutensa vakauden ja luottamuksen palauttamiseksi yhä epävakaalle rahoitussektorille ja edellytysten luomiseksi kestävälle talouden elpymiselle. Kriisi on paljastanut rahoitusmarkkinoiden nykyisessä hallintajärjestelmässä riskejä, jotka ovat muuttuneet tai voisivat muuttua todellisiksi ja systeemisiksi vakavien myllerrysten aikana. Vakauden palauttamiseksi ja Euroopan kansalaisten ja yritysten etujen suojaamiseksi uudistusten tahti säilytetään tulevina kuukausina ennallaan.

Nyt on kuitenkin olennaisen tärkeää, että pankit ryhtyvät jälleen hoitamaan tavanomaista tehtäväänsä likviditeetin lähteenä ja reaalitalouden investointien tukijana. Jäsenvaltioiden olisi käytettävä pankkialalle myönnettyä huomattavaa rahoitusapua edistääkseen paluuta tavanomaiseen lainanantotoimintaan ja varmistaakseen, että keskustason korkojenalennukset siirretään lainanottajille. Komissio jatkaa pankkisektorin tukemiseksi toteutettujen toimenpiteiden taloudellisten ja kilpailuun kohdistuvien vaikutusten seurantaa.

2.1.3. Euroopan investointipankin ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin tehtävä

Meneillään oleva kriisi edellyttää Euroopan investointipankkiryhmältä entistä määrätietoisempia toimia. EIP lisää vuosittaisia interventioitaan EU:ssa noin 15 miljardilla eurolla seuraavien kahden vuoden aikana. Koska tämä toiminnan lisääminen toteutetaan lainojen, pääoman, takausten ja riskinjakorahoituksen muodossa, se tuo mukanaan myös myönteistä vipuvaikutusta yksityisistä lähteistä saatavien lisäinvestointien muodossa. Kaiken kaikkiaan EIP:n ehdottama paketti auttaa saamaan käyttöön täydentävää yksityistä rahoitusta, joka tukee lisäinvestointeja kahden seuraavan vuoden aikana. Jotta EIP pystyy lisäämään rahoitustoimintaansa, jäsenvaltioiden olisi päätettävä ennen vuoden loppua EIP:n varantojen yhdistämisestä sen pääomapohjan vahvistamiseksi noin 60 miljardilla eurolla, mikä antaisi markkinoille erittäin näkyvän poliittisen signaalin ja parantaisi merkittävästi EIP:n antolainauskapasiteettia. Myös Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin odotetaan lisäävän nykyistä uusille jäsenvaltioille myöntämäänsä rahoitusta 500 miljoonalla eurolla vuosittain.

2.2. Finanssipolitiikka

Luottamuksen palautuminen riippuu EU:n kyvystä lisätä kysyntää hyödyntämällä finanssipolitiikkaa uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen tarjoaman joustavuuden rajoissa. Tämänhetkisissä olosuhteissa finanssipolitiikalla on entistäkin suurempi merkitys talouden vakauttamisessa ja kysynnän ylläpitämisessä.

EU pystyy puolustautumaan odotettua kysynnän vähenemistä sekä sen investoinneille ja työllisyydelle mukanaan tuomia kielteisiä seurannaisvaikutuksia vastaan ainoastaan huomattavan elvytyspaketin avulla. Sen vuoksi komissio ehdottaa, että jäsenvaltiot sopisivat välittömästi toteutettavasta koordinoidusta finanssipoliittisesta elvytyspaketista, jonka olisi oltava oikein ajoitettu, kohdennettu ja tilapäinen.

Vuoden 2009 kansallisten talousarvioiden puitteissa toteutettavien koordinoitujen finanssipoliittisten elvytystoimien olisi oltava 170 miljardia euroa eli 1,2 prosenttia EU:n BKT:stä, jotta Euroopan talouteen ja työllisyyteen saataisiin aikaan tuntuva myönteinen ja

nopea vaikutus automaattisten vakauttajien toiminnan lisäksi. Finanssipoliittisiin elvytystoimiin sisältyvät menot ja/tai veronhuojennukset olisi toteutettava vakaus- ja kasvusopimuksen tarjoaman jouston puitteissa, ja niillä olisi lujitettava Lissabonin strategiaan kuuluvia rakenteellisia uudistuksia. Näiden finanssipoliittisten elvytystoimien olisi oltava tilapäisiä. Jäsenvaltioiden olisi sitouduttava kääntämään julkisen talouden rahoitusaseman kehitys ja palaamaan keskipitkän aikavälin tavoitteissa määriteltyihin tavoitteisiin.

Finanssipoliittisten elvytystoimien vaikutuksen maksimoimiseksi niiden yhteydessä olisi otettava huomioon kunkin jäsenvaltion lähtökohdat. On selvää, etteivät kaikki jäsenvaltiot ole samanlaisessa asemassa. Niillä jäsenvaltioilla, jotka hyödynsivät hyviä aikoja kestävämmän julkisen talouden rahoitusaseman saavuttamiseksi ja kilpailuasemansa parantamiseksi, on nyt enemmän liikkumavaraa. Niissä erityisesti euroalueen ulkopuolisissa jäsenvaltioissa, joissa nyt on merkittävä ulkoinen ja sisäinen epätasapaino, finanssipolitiikalla olisi ensisijaisesti pyrittävä tällaisen epätasapainon korjaamiseen.

Nämä finanssipoliittiset elvytystoimet on suunniteltava hyvin, ja niiden on perustuttava seuraaviin periaatteisiin:

1) Niiden olisi oltava oikein ajoitettuja, tilapäisiä, kohdennettuja ja koordinoituja

Jäsenvaltioiden finanssipoliittisten elvytyspakettien olisi oltava

– *oikein ajoitettuja*, siten että niillä voidaan nopeasti tukea taloudellista toimintaa heikon kysynnän aikana, sillä viiveet toteutuksessa saattaisivat merkitä sitä, että finanssipoliittinen elvytys tulee vasta sitten, kun elpyminen on jo vauhdissa;

– *tilapäisiä*, siten että vältetään julkisen talouden rahoitusasemien pysyvä heikentyminen, joka vaarantaisi kestävyyden ja edellyttäisi lopulta rahoitusta pitkäaikaisten veronkorotusten kautta;

– *kohdennettuja* talouteen kohdistuviin haasteisiin (työttömyyden kasvu, tiukassa luottotilanteessa olevat yritykset/kotitaloudet jne. ja rakenteellisten uudistusten tukeminen), sillä näin maksimoidaan rajallisten julkisten varojen vakauttava vaikutus;

– *koordinoituja*, siten että myönteiset vaikutukset moninkertaistuvat ja taataan julkisen talouden kestävyys pitkällä aikavälillä.

2) Niissä olisi yhdistettävä tulo- ja menoinstrumentteja

Harkinnanvaraisilla julkisilla menoilla katsotaan yleisesti ottaen olevan lyhyellä tähtäimellä voimakkaampi myönteinen vaikutus kysyntään kuin veronleikkauksilla. Tämä johtuu siitä, että osa kuluttajista saattaa mieluummin säästää kuin kuluttaa, ellei veronleikkausten kestoa ole rajoitettu. Jäsenvaltion tilanteen mukaan voidaan harkita seuraavia toimenpiteitä[2]:

– *Julkisilla menoilla* on lyhyellä tähtäimellä vaikutusta kysyntään. Toimenpiteet, jotka voidaan ottaa nopeasti käyttöön ja kohdistaa taantumasta erityisen paljon kärsiviin kotitalouksiin, näkyvät todennäköisesti lähes suoraan kulutuksessa – esimerkiksi tilapäisesti korotetut tulonsiirrot työttömille tai pienituloisille kotitalouksille taikka

[2] Tässä asiakirjassa esitettyihin ensisijaisiin aloihin liittyvien yleisten suositusten ja erityisten toimien yhteydessä on noudatettava sisämarkkinoita ja kilpailua koskevia sääntöjä, erityisesti valtiontukisääntöjä.

työttömyyskorvauksen keston tilapäinen pidentäminen. Tämä voidaan toteuttaa myös aikaistamalla julkisia investointeja hankkeisiin, jotka saattaisivat hyödyttää pk-yrityksiä ja tukea julkisen politiikan pitkän aikavälin tavoitteita kuten infrastruktuurin parantamista tai ilmastonmuutoksen torjuntaa.

– *Takaukset ja tukilainat tämänhetkisen epätavallisen korkean riskipreemion kompensoimiseksi* voivat olla erityisen tehokkaita tilanteessa, jossa luottotilanne on yleisesti ottaen tiukka. Ne voivat auttaa selviämään lyhytaikaisen käyttöpääoman puutteesta, joka on tälle hetkellä monen yrityksen ongelmana.

– *Hyvin suunnitellut taloudelliset kannustimet*, joilla on tarkoitus nopeuttaa talouksien mukautumista ilmastonmuutoksen tapaisiin pitkän aikavälin haasteisiin (esimerkiksi energiatehokkuutta koskevat kannustimet).

– *Verojen ja sosiaaliturvamaksujen leikkaukset:* työnantajien sosiaaliturvamaksujen alentamisella voi olla myönteinen vaikutus työpaikkojen säilymiseen ja syntymiseen, kun taas työtulojen verotuksen alentamisella voidaan tukea erityisesti matalapalkkaisten työntekijöiden ostovoimaa.

– Yleisen arvonlisäverokannan *tilapäiset alennukset* on mahdollista ottaa käyttöön nopeasti, ja ne voivat merkitä finanssipoliittista elvytystä kulutuksen tukemiseksi.

3) Niitä olisi toteutettava vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa

Finanssipolitiikkaa olisi toteutettava vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa, jotta toimilla olisi yhteinen ja uskottava kehys. Sopimuksen vuonna 2005 toteutetun tarkistuksen ansiosta suhdanteet voidaan nyt ottaa paremmin huomioon samalla kun budjettikuria tiukennetaan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Näin luotu toimintakehys on hyvinä aikoina vaativampi, mutta tarjoaa huonoina aikoina enemmän joustoa. Nyt vallitsevissa poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa rahoitusalan kriisiin yhdistyy talouden taantuma, on perusteltua keventää EU:n jäsenvaltioiden finanssipolitiikkaa koordinoidusti. Tämä saattaa joissakin jäsenvaltioissa johtaa siihen, että alijäämän viitearvo, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen, ylittyy. Niissä jäsenvaltioissa, joissa alijäämän katsotaan muodostuvan liialliseksi, on toteutettava korjaustoimia sitä mukaa kuin talous elpyy. Tämä on täysin vakaus- ja kasvusopimuksen menettelyjen mukaista. Niiden avulla varmistetaan, että liiallinen alijäämä korjataan aikanaan ja turvataan siten julkisen talouden rahoitusasemien kestävyys pitkällä aikavälillä.

Vakaus- ja kasvusopimusta on siis sovellettava harkitusti, jotta voidaan varmistaa keskipitkän aikavälin finanssipoliittisten strategioiden uskottavuus. Niiden jäsenvaltioiden, jotka toteuttavat suhdanteita tasaavia toimenpiteitä, olisi esitettävä tarkistettu vakaus- tai lähentymisohjelma joulukuun 2008 loppuun mennessä. Tarkistetussa ohjelmassa on selostettava, millä tavoin jäsenvaltiot pyrkivät korjaamaan julkisen talouden heikentymisen ja turvaamaan talouden kestävyyden pitkällä aikavälillä. Komissio arvioi näitä finanssipoliittisia elvytystoimia ja vakaus- ja lähentymisohjelmia päivitettyjen ennusteiden pohjalta ja antaa ohjeita oikeanlaisen finanssipolitiikan virityksen toteuttamiseksi seuraavien tavoitteiden mukaisesti:

– on varmistettava, että alijäämää lyhyellä aikavälillä lisäävät toimenpiteet ovat sellaisia, että kehitys voidaan myöhemmin kääntää

– on kehitettävä finanssipolitiikan päätöksentekoa keskipitkällä aikavälillä vahvistamalla kansallisia finanssipolitiikan sääntöjä ja puitteita

– on varmistettava julkisen talouden kestävyys pitkällä aikavälillä erityisesti toteuttamalla uudistuksia, jotka vähentävät väestön ikääntymisestä aiheutuvia menoja.

4) Niitä olisi täydennettävä rakenneuudistuksilla, jotka edistävät kysyntää ja parantavat talouden häiriönsietokykyä

Vaikka kasvua ja työllisyyttä onkin viipymättä tuettava lyhyellä aikavälillä ennen muuta raha- ja finanssipoliittisin elvytystoimin, kattavan elvytyssuunnitelman tulee sisältää myös kunkin jäsenvaltion tarpeisiin räätälöity kunnianhimoinen **rakenneuudistusohjelma**, jonka avulla ne voivat selviytyä kriisistä entistä vahvempina. Rakenneuudistuksia tarvitaan muun muassa siksi, että jotkin niistä voivat osaltaan tukea kokonaiskysyntää lyhyellä aikavälillä. Lisäksi niiden avulla voidaan puuttua eräisiin vallitsevan kriisin taustatekijöihin ja vahvistaa talouden mukautumiskykyä, mikä on tarpeen, jotta elpyminen voisi tapahtua nopeasti.

Kestävä ja joustava talous auttaa lieventämään talouskriisin kielteisiä vaikutuksia. Lissabonin strategian avulla on jo vahvistettu Euroopan talouden perusteita, ja strategiaan sisältyvät rakenneuudistukset voisivat sopivasti muokattuina olla tarkoituksenmukainen lyhyen aikavälin toimenpide, jonka avulla talouden kestävyyttä ja joustavuutta voitaisiin edelleen lisätä. Jäsenvaltioiden olisikin harkittava seuraavien toimenpiteiden toteuttamista:

– *Kuluttajien ostovoiman ylläpitäminen parantamalla markkinoiden toimintaa*: parantamalla keskeisten markkinoiden toimintaa voidaan ylläpitää kysyntää ja auttaa alentamaan hintoja, mikä tukee kotitalouksien ostovoimaa.

– *Kilpailukykyongelmien ratkaiseminen välittömästi*: inflaation ja kilpailukykyongelmien kanssa kamppailevissa jäsenvaltiossa on viipymättä toteutettava toimenpiteitä, jotka vahvistavat yhteyttä palkkojen määritysmekanismin ja tuottavuuskehityksen välillä.

– *Työllisyyden tukeminen ja työvoiman siirtymisen helpottaminen*: nykyisten työmarkkinoiden suurimpana haasteena on välttää tarpeettomat työvoiman vähennykset niillä teollisuudenaloilla, joilla ilmenee tilapäisiä lyhyen aikavälin kysyntähäiriöitä. Häiriöt olisi pyrittävä korjaamaan ottamalla käyttöön joustavampia työaikajärjestelyjä tai tehostamalla työvoimapalveluja.

– *Yritysten hallintorasituksen vähentäminen.* Tällaisten uudistusten avulla voidaan lisätä tuottavuutta ja parantaa kilpailukykyä. Toimenpiteet on voitava panna täytäntöön nopeasti, ja niiden avulla on edelleen pyrittävä muun muassa lyhentämään yrityksen perustamiseen kuluvaa aikaa.

2.3. Toimenpiteet Lissabonin strategian neljällä painopistealalla

Talouden elvyttämissuunnitelmasta olisi pyrittävä saamaan mahdollisimman suuri hyöty, jotta voidaan saavuttaa sille asetetut ihmisten suojelemista koskevat tavoitteet. Kriisistä huolimatta on pidettävä mielessä EU:n pitkän aikavälin tavoitteet ja tarve investoida tulevaisuuteen. Tätä varten finanssipoliittiset elvytystoimet olisi sidottava tiukasti Lissabonin strategian neljään painopistealaan (osaava työvoima, yritysten toimintaympäristö, infrastruktuuri ja energia, tutkimus ja innovointi, kuten tässä jaksossa esitetään. Komissio antaa kullekin jäsenvaltiolle tätä varten 16. joulukuuta 2008 vuotuisen Lissabon-paketin yhteydessä yksilöllisen raportin, joka sisältää suositusehdotuksia.

Yhdistämällä oikealla tavalla EU:n politiikkaa ja rahoitusta voidaan lisätä investointeja keskeisillä aloilla ja ohjata EU:ta kohti kestävää vaurautta. Yhtä tärkeää on luoda vakaa ja ennustettavissa oleva toimintakehys, jotta voidaan lujittaa luottamusta, helpottaa investointien toteuttamista ja pyrkiä löytämään yhteisiin ongelmiin edullisimmat ratkaisut. Osa tässä jaksossa kuvatuista toimista on tarkoitus toteuttaa ohjaamalla EU:n rahoitusta etupainotteisesti, jotta voidaan vaikuttaa suoraan finanssipoliittisiin elvytystoimiin ja tukea jäsenvaltioita kansallisten politiikkojen toteuttamisessa. Toisten toimien avulla taas pyritään parantamaan tulevaisuuden investointiolosuhteita, vähentämään hallintorasitusta ja tukemaan innovaatioita. Kaiken kaikkiaan toimet muodostavat yhtenäisen toimenpidepaketin: niiden budjettivaikutuksissa olisi otettava huomioon edellisessä jaksossa esitetyt periaatteet.

2.3.1. Turvataan työllisyys ja tuetaan yrittäjyyttä

Ensisijaisena tavoitteena on oltava kansalaisten suojaaminen rahoitusalan kriisin vakavimmilta vaikutuksilta. Kansalaisiinhan kriisi kohdistuu ensimmäiseksi, olivatpa kyseessä sitten työntekijät, kotitaloudet tai yrittäjät. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä aktiivisesti yhteistyötä työmarkkinaosapuolten kanssa toteuttaessaan toimia työllisyyteen ja yhteiskuntaan kohdistuvien finanssikriisin vaikutusten hillitsemiseksi.

a) Osaava työvoima

Aktiiviseen osallistamiseen ja joustavaan työsuhdeturvaan liittyvien politiikkojen täytäntöönpano, jossa keskitytään työvoiman aktivointiin, uudelleenkoulutukseen ja taitojen päivittämiseen, on ensisijaisen tärkeää, jotta voidaan edistää työllistymismahdollisuuksia, turvata työpaikkansa menettäneiden työntekijöiden nopea paluu työmarkkinoille ja välttää pitkäaikaistyöttömyys. Tässä yhteydessä tarvitaan myös asianmukaista sosiaalista suojelua, joka kannustaa työntekoon, mutta säilyttää kuitenkin ostovoiman.

1. Käynnistetään laaja EU:n työllisyystukialoite

a) Komissio esittää, että Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) myönnettävän tuen sääntöjä yksinkertaistetaan ja ennakkomaksuja lisätään vuoden 2009 alusta alkaen niin, että jäsenvaltiot saavat suunniteltua aikaisemmin käyttöönsä jopa 1,8 miljardia euroa seuraavia tarkoituksia varten:

– Joustavaan työsuhdeturvaan liittyvien strategioiden yhteydessä olisi nopeasti **tehostettava** etenkin matalan taitotason työntekijöille suunnattuja **aktivointiohjelmia**, joihin kuuluu henkilökohtainen neuvonta, intensiivinen (uudelleen)koulutus, oppisopimuskoulutus, tuettu työllistäminen sekä avustukset itsenäistä ammatinharjoittamista ja yritysten perustamista varten.

– Jäsenvaltioiden olisi kohdennettava ohjelmansa uudelleen **keskittämällä tuki kaikkein heikoimmassa asemassa oleville ryhmille** ja tarvittaessa rahoitettava hankkeita tänä aikana kokonaan yhteisön varoin.

– Olisi parannettava osaamisen edistämisen seurantaa ja **ammattitaitoisen työvoiman ja työpaikkojen kohtaamista** sekä taitojen kehittämistä olemassa olevia ja tulevia työtilaisuuksia silmällä pitäen; näitä toimia toteutetaan tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten, julkisten työvoimapalvelujen ja yliopistojen kanssa.

Komissio ehdottaa, että ESR:n menot ohjelmoidaan uudelleen yhteistyössä

jäsenvaltioiden kanssa niin, että ensisijaiset tavoitteet voidaan saavuttaa.

b) Komissio ehdottaa myös **Euroopan globalisaatiorahaston** sääntöjen tarkistamista niin, että sen avulla voidaan toteuttaa nopeammin toimia keskeisillä aloilla joko myöntämällä yhteisrahoitusta irtisanotuille tarjottavaan koulutukseen ja työssäoppimismahdollisuuksiin tai sellaisen ammattitaitoisen työvoiman säilyttämiseen työmarkkinoilla, jota tarvitaan taas sitten kun talouden elpyminen alkaa. Komissio tarkastelee rahaston käytettävissä olevia määrärahoja uudelleen tarkistettujen sääntöjen täytäntöönpanon edellyttämällä tavalla.

2. Lisätään työvoiman kysyntää

– Jäsenvaltioiden olisi harkittava **työnantajan sosiaaliturvamaksujen keventämistä alimmissa palkkaluokissa, jotta voidaan lisätä matalan osaamistason työntekijöiden työllistettävyyttä**. Jäsenvaltioiden olisi myös harkittava sellaisten innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa, joita on jo kokeiltu menestyksekkäästi eräissä EU:n jäsenvaltioissa (esim. kotitaloustyötä ja lastenhoitoa varten tarkoitetut palvelusetelit, tilapäinen rekrytointituki muita heikommassa asemassa oleville työntekijäryhmille).

– Neuvoston pitäisi vahvistaa vielä ennen kevään 2009 Eurooppa-neuvostoa direktiiviehdotus, jonka mukaan **tiettyihin erityisen työvaltaisiin palveluihin voitaisiin soveltaa alennettua arvonlisäverokantaa pysyvästi**.

b) Yritysten toimintaympäristö

Kohtuuhintaisen rahoituksen riittävä saatavuus on edellytys yksityisen sektorin investoinneille, kasvulle ja työpaikkojen luomiselle. Jäsenvaltioiden on käytettävä niillä olevaa vipuvaikutusta antamalla pankkialalle merkittävää taloudellista tukea sen varmistamiseksi, että pankit jatkavat tavanomaista lainanantotoimintaansa. EU:n ja jäsenvaltioiden on toteutettava pienten yritysten ja yrittäjyyden tukemiseksi kiireellisesti toimia, joilla vähennetään huomattavasti pk-yritysten ja mikroyritysten hallinnollisia rasitteita, erityisesti nopeuttamalla komission asiaa koskevien ehdotusten käsittelyä. Tämän vuoksi eurooppalaisia pk-yrityksiä tukeva *Small Business Act* -aloite olisi myös pantava täytäntöön mahdollisimman nopeasti.

EU:n valtiontukisäännöt antavat jäsenvaltioille useita mahdollisuuksia myöntää taloudellista tukea yrityksille, alueille ja työntekijöille/työttömille sekä lisätä kysyntää. Samalla näillä säännöillä taataan yhtäläiset toimintaedellytykset ja varmistetaan, että valtiontukia käytetään EU:n tavoitteiden kuten T&K:n, innovaatiotoiminnan, tieto- ja viestintätekniikan, liikenteen ja energiatehokkuuden tukemiseksi ja ettei tuilla vääristetä kohtuuttomasti kilpailua suosimalla tiettyjä yrityksiä tai tuotannonaloja. Vallitsevissa poikkeuksellisissa olosuhteissa rahoituksen saatavuus on suuri huolenaihe yrityksille. Komissio aikookin laatia väliaikaiset suuntaviivat, joissa sallitaan valtiontuki lainoille (ks. jäljempänä).

3. Parannetaan yritysten mahdollisuuksia rahoituksen saantiin

– **Euroopan investointipankki EIP on varannut 30 miljardia euroa pk-yritysten lainoihin**, mikä merkitsee 10 miljardin euron **kasvua** verrattuna sen tavanomaiseen lainanantoon tällä osa-alueella.

– EIP myös lisää miljardilla eurolla vuodessa **lainanantoaan keskisuurille yrityksille**,

jotka ovat keskeisessä asemassa EU:n taloudessa. Lisäksi EIP myöntää miljardi euroa Euroopan investointirahastolle (EIR) välirahoitusvälinettä varten.

– Jäsenvaltioiden auttamiseksi komissio laatii **yksinkertaistamispaketin**, jonka tarkoituksena on erityisesti **nopeuttaa valtiontukea koskevaa päätöksentekoa**. Kaikki valtiontuki olisi ohjattava horisontaalisten ohjelmien kautta, joiden tavoitteena on edistää Lissabonin tavoitteita, erityisesti tutkimusta, innovaatioita, koulutusta, ympäristönsuojelua ja varsinkin puhtaita teknologioita, liikennettä ja energiatehokkuutta. Komissio **antaa jäsenvaltioille väliaikaisesti luvan helpottaa yritysten rahoituksen saantia** tuetuilla takauksilla ja tukilainoilla, joita myönnetään investoinneille sellaisiin tuotteisiin, jotka ylittävät EU:n ympäristönormit[3].

4. Vähennetään hallinnollisia rasitteita ja edistetään yrittäjyyttä

Small Business Act -aloitteen pohjalta ja jotta voitaisiin **vähentää merkittävästi yritysten hallinnollisia rasitteita**, parantaa yritysten kassavirtaa ja auttaa useampia henkilöitä ryhtymään yrittäjiksi, EU:n ja jäsenvaltioiden olisi

– varmistettava, että yrityksen **perustaminen** on kaikkialla EU:ssa mahdollista kolmessa päivässä ilman kustannuksia ja että ensimmäisen työntekijän palkkaamiseen liittyvät muodollisuudet voidaan hoitaa yhden pisteen kautta

– poistettava **mikroyritysten** velvollisuus laatia tilinpäätös (näiden yritysten arvioidut säästöt ovat seitsemän miljardia euroa vuodessa) ja rajattava yksityisen eurooppayhtiön pääomavaatimus yhteen euroon

– nopeutettava **yksityisen eurooppayhtiön** sääntöjä koskevan ehdotuksen hyväksyntää, jotta niillä voidaan vuoden 2009 alkupuolelta helpottaa pk-yritysten rajat ylittäviä liiketoimintoja ja mahdollistaa se, että kyseisiin yrityksiin sovelletaan samoja sääntöjä kaikkialla EU:ssa

– varmistettava, että viranomaiset **maksavat tavara- ja palvelulaskunsa**, myös pk-yrityksille, kuukauden kuluessa maksuvalmiuden parantamiseksi ja hyväksyvät sähköiset laskut paperilaskujen ohella (tämä voisi pienentää kustannuksia jopa 18 miljardia euroa); kaikki julkisten laitosten rästissä olevat maksut olisi myös hoidettava

– pienennettävä jopa 75 prosenttia **patenttihakemuksista** ja patenttien voimassa pitämisestä perittäviä maksuja ja puolitettava EU:n tavaramerkistä aiheutuvat kustannukset.

[3] Tämä toteutetaan nostamalla riskipääomaa koskeva nykyinen 1,5 miljoonan euron safe harbour -raja 2,5 miljoonaan euroon ja antamalla tietyin edellytyksin ja tiettyihin enimmäismääriin asti lupa a) myöntää tukea lainatakauksiin tietyille yrityksille, joilla on vaikeuksia saada lainoja ja b) myöntää tukea, joka on enintään 50 prosenttia (pk-yritysten tapauksessa) ja 25 prosenttia (suurten yritysten tapauksessa) sellaisten lainojen viitekorosta, joilla rahoitetaan investointeja sellaisten tuotteiden valmistukseen, jotka täyttävät etuajassa tai ylittävät ympäristönsuojelun tasoa parantavat uudet yhteisön normit, jotka eivät vielä ole voimassa.

2.3.2 Tulevaisuusinvestointien jatkaminen

Edessämme on suuri rakenteellinen muutos, jossa siirrymme vähän hiilidioksidipäästöjä synnyttävään talouteen. Tämä tarjoaa EU:lle mahdollisuuden, joka luo uusia yrityksiä, uusia teollisuudenaloja ja miljoonia uusia hyvin palkattuja työpaikkoja. Kaikkien toimialojen osallistuminen on välttämätöntä: esimerkiksi yhteisen maatalouspolitiikan tarkistuksesta juuri tehdyssä päätöksessä varataan 3 miljardia euroa ilmastoystävällisiin investointeihin maaseudun kehittämisen alalla. Lyhyen aikavälin toimet voivat tässä yhteydessä johtaa niin välittömiin kuin pysyviin etuihin unionille. Investointien nopeuttamiseksi komissio aikoo selventää oikeudellista kehystä, jota sovelletaan suuria infrastruktuuri- ja tutkimusinvestointeja koskeviin julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyösopimuksiin, helpottaakseen tätä yhteisrahoitusmuotoa.

c) Infrastruktuuri ja energia

Hyödyn maksimoimiseksi ja kustannusten minimoimiseksi on tärkeää, että käytetään mahdollisuudet energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi rakennuksissa, valaistuksessa, jäähdytys- ja lämmitysjärjestelmissä sekä muilla tekniikan aloilla kuten ajoneuvo- ja konetekniikassa. Kotitaloudet ja yritykset voivat lyhyellä aikavälillä hyötyä suurista myönteisistä vaikutuksista.

Samanaikaisesti Euroopan on nopeutettava infrastruktuuri-investointeja, erityisesti investointeja ympäristöystävällisiin liikennemuotoihin, jotka ovat osa Euroopan laajuisia verkkoja, huippunopeisiin tieto- ja viestintäverkkoihin, energian liitäntäverkkoihin sekä yleiseurooppalaisiin tutkimusinfrastruktuureihin. Infrastruktuuri-investointien nopeuttaminen lieventää vaikutuksia rakennusalaan, jonka kasvu on useimmissa jäsenvaltioissa hidastumassa voimakkaasti, ja lisäksi se parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestävään kasvuun pitemmällä aikavälillä. Erityisesti energia-alalla useat Euroopan laajuiset korkean profiilin hankkeet auttaisivat parantamaan energian toimitusvarmuutta EU:ssa ja liittämään useampia jäsenvaltioita Euroopan sähköverkkoon.

5. Nopeutetaan Euroopan infrastruktuurin uudistusinvestointeja

– Ainakin kahden seuraavan vuoden aikana on epätodennäköistä, että **EU:n talousarviossa** käytetään koko rahoituskehyksessä vahvistettu määrä. Sen vuoksi komissio ehdottaa, että vuosina 2009 ja 2010 käytetään ylimääräiset **viisi miljardia euroa Euroopan laajuisia energian liitäntäverkkoja ja laajakaistainfrastruktuuria koskeviin hankkeisiin**. Jotta tämä olisi mahdollista, neuvoston ja parlamentin olisi suostuttava tarkistamaan rahoituskehystä nykyisen talousarvion rajoissa.

– Koheesiopolitiikkaan on varattu vuosiksi 2007–2013 yli 347 miljardin euron määrärahat, mikä merkitsee huomattavaa tukea jäsenvaltioiden ja alueiden julkisille investoinneille. Vaarana on kuitenkin, että kansallisiin talousarvioihin kohdistuva paine hidastaa suunniteltuja investointeja. Jotta taloutta voitaisiin piristää välittömästi, **rakennerahastojen määrärahojen käyttöä olisi nopeutettava**. Tätä varten

  – komissio ehdottaa ohjelmien ennakkorahoituksen lisäämistä, jotta käytettävissä oleva 4,5 miljardia euroa saadaan käytetyksi aikaisemmin vuonna 2009

  – jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä käytettävissä olevaa joustavuutta ja

aikaistettava hankkeiden rahoitusta lisäämällä yhteisön rahoitusosuutta

– komissio ehdottaa useita muita toimia, joiden tarkoituksena on aikaistaa suurten investointihankkeiden toteuttamista. Se pyrkii näillä toimilla helpottamaan rahoitusjärjestelyvarojen käyttöä, yksinkertaistamaan tuensaajille maksettavien ennakkojen käsittelyä ja lisäämään mahdollisuuksia tukikelpoisten menojen kattamiseksi maksettavien kiinteämääräisten korvausten käyttöön kaikessa rahoituksessa.

Komissio korostaa tarvetta hyväksyä nämä ehdotukset ajoissa.

– Komissio käynnistää maaliskuun 2009 loppuun mennessä 500 miljoonan euron ehdotuspyynnön, joka koskee **Euroopan laajuisia liikennehankkeita**. Näillä varoilla rahoitettavat rakennustyöt alkaisivat ennen vuoden 2009 loppua. Tämä aikaistaisi sellaisten olemassa olevien varojen käyttöä, jotka olisi jaettu uudelleen Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevan monivuotisen ohjelman väliarvioinnin yhteydessä vuonna 2010.

– Samalla **EIP lisää** enintään kuudella miljardilla eurolla vuodessa **rahoitusta**, jota se myöntää ilmastonmuutoksen, energiavarmuuden ja infrastruktuuri-investointien alalla. Se myös nopeuttaa kahden komission kanssa yhdessä kehitetyn innovatiivisen rahoitusvälineen toteuttamista. Kyseiset välineet ovat riskinjakorahoitusväline T&K:n tukemiseksi ja Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevien hankkeiden lainavakuusväline, jolla kannustetaan yksityisen sektorin suurempaa osallistumista hankkeisiin.

– **Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki enemmän kuin kaksinkertaistaa toimensa, jotka liittyvät energiatehokkuuteen, ilmastonmuutoksen lieventämiseen sekä kuntien ja muiden infrastruktuuripalvelujen rahoitukseen**. Tämä voisi johtaa yksityisen sektorin rahoituksen kanssa viiden miljardin euron investointeihin.

6. Parannetaan rakennusten energiatehokkuutta

Jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten olisi yhdessä ryhdyttävä kiireellisiin toimiin asuntojen ja julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantamiseksi ja ympäristömyötäisten tuotteiden nopean käyttöönoton edistämiseksi.

– Jäsenvaltioiden olisi asetettava vaativia tavoitteita sen varmistamiseksi, että julkiset rakennukset ja niin yksityinen kuin sosiaalinen asuntotuotanto täyttävät tiukimmat eurooppalaiset **energiatehokkuutta** koskevat normit, ja edellytettävä rakennusten säännöllistä energiasertifiointia. Kansallisten tavoitteiden saavuttamisen helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi harkittava energiatehokkaiden rakennusten kiinteistöveron alentamista. Komissio on juuri esittänyt ehdotuksia[4], jotka koskevat rakennusten energiatehokkuuden parantamista, ja se kehottaa neuvostoa ja parlamenttia asettamaan niiden hyväksymisen etusijalle.

– Lisäksi jäsenvaltioiden olisi **tarkistettava rakennerahastojen** toimintaohjelmiensa **rahoitussuunnitelmia** ja osoitettava niissä enemmän varoja energiatehokkuutta

[4] KOM(2008) 755, 13.11.2008.

parantaviin investointeihin, myös sosiaalisen asuntotuotannon rahoituksessa. Mahdollisuuksien lisäämiseksi komissio ehdottaa rakennerahastoasetuksiin muutosta, joka tukee tätä toimenpidettä, ja korostaa muutosten aikaisen hyväksynnän tarvetta.

– Komissio tekee EIP:n ja useiden kansallisten kehityspankkien kanssa yhteistyötä **energia-, ilmastonmuutos- ja infrastruktuurirahaston 2020** perustamiseksi. Rahastosta myönnetään oman pääoman ehtoista rahoitusta ja välirahoitusta.

– Komissio kehottaa jäsenvaltioita ja alan toimijoita kehittämään viipymättä **innovatiivisia rahoitusmalleja**, erimerkiksi malleja, joissa kunnostustyöt rahoitetaan useiden vuosien aikana lyhennyksillä, jotka perustuvat säästöihin energialaskuissa.

7. Edistetään ympäristömyötäisten tuotteiden nopeaa käyttöönottoa

– Komissio aikoo ehdottaa **alennettuja arvonlisäveroja ympäristömyötäisille tuotteille** ja palveluille tarkoituksena parantaa erityisesti rakennusten energiatehokkuutta. Se kannustaa jäsenvaltioita tarjoamaan kuluttajille lisäkannustimia, joilla edistetään ympäristöystävällisten tuotteiden kysyntää.

– Lisäksi jäsenvaltioiden olisi nopeasti **pantava täytäntöön ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset** ulkoisten teholähteiden, valmiustilan ja lepotilan sähkönkulutuksen, tv-sovittimien ja loistelamppujen osalta.

– Komissio aikoo ensi tilassa laatia toimenpiteitä, jotka koskevat **muita tuotteita, jotka tarjoavat erittäin merkittäviä mahdollisuuksia energiansäästöihin**, kuten televisiot, kodin valaistus, jääkaapit ja pakastimet, pesukoneet, lämmityskattilat ja ilmastointilaitteet.

d) Tutkimus ja innovointi

Finanssikriisi ja sitä seurannut rahoitustilanteen kiristyminen sekä julkisella että yksityisellä sektorilla saattaa johtaa siihen, että osaa suunnitelluista T&K- ja koulutusinvestoinneista lykätään tai supistetaan merkittävästi, kuten tapahtui edellisen Eurooppaa koetelleen laskusuhdanteen aikana. Jälkeenpäin voidaan todeta, että tällaisten päätösten seurauksena menetettiin suuret määrät pääomaa ja tietämystä, mikä vaikutti erittäin kielteisesti keskipitkän ja pitkän aikavälin kasvu- ja työllisyysnäkymiin Euroopassa. Sekä Euroopassa että sen ulkopuolella oli tuolloin kuitenkin myös maita, jotka suhtautuivat tilanteeseen kaukonäköisesti kasvattamalla T&K- ja koulutusmenojaan taloudellisesti vaikeina aikoina. Näin nämä maat loivat perustan vahvalle asemalleen innovaatiotoiminnassa.

8. Lisätään T&K-, innovaatio- ja koulutusinvestointeja

Jäsenvaltioiden ja yksityisen sektorin olisi lisättävä suunnitteilla olevia koulutus- ja T&K-investointeja (**kansallisten T&K-tavoitteidensa** mukaisesti) tukeakseen kasvua ja parantaakseen tuottavuutta. Niiden olisi myös pohdittava, miten **yksityisen sektorin T&K-investointeja voitaisiin lisätä**, esimerkiksi tarjoamalla verokannustimia tai avustuksia ja/tai tukia. Jäsenvaltioiden olisi jatkettava investointeja koulutuksen laadun parantamiseksi.

9. Kehitetään puhtaita teknologioita rakennus- ja autoteollisuutta varten

Tukeakseen **teollisuuden innovaatioita** etenkin **rakennus- ja autoteollisuudessa**, joissa

kysyntä on viime aikoina supistunut finanssikriisin seurauksena jyrkästi ja jotka lisäksi kohtaavat merkittäviä haasteita siirtyessään vihreään talouteen, komissio ehdottaa **kolmen, julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöhön perustuvan merkittävän aloitteen käynnistämistä**:

– **Autoteollisuuden alalla** on tarkoitus käynnistää **vähäpäästöisiä ajoneuvoja koskeva eurooppalainen aloite**. Aloitteeseen kuuluu tutkimus, joka kattaa laajalti erilaiset teknologiat ja älykkäät energiainfrastruktuurit, jotka ovat välttämättömiä ratkaisevan edistyksen saavuttamiseksi uusiutuvien ja saastuttamattomien energialähteiden käytön, turvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden osa-alueilla. Yhteistyöhankkeen rahoittamiseen osallistuvat yhteisö, EIP, teollisuus ja jäsenvaltiot, ja sitä varten varataan vähintään 5 miljardia euroa. Tarkoituksena on, että EIP tarjoaa kustannuspohjaisia lainoja ajoneuvojen valmistajille ja toimittajille etenkin sellaisten investointien rahoittamiseksi, joilla parannetaan turvallisuutta ja vähennetään ajoneuvojen ympäristövaikutuksia. Tällaisia investointikohteita ovat esimerkiksi sähköautot. Aloitteen olisi sisällettävä myös kysyntäpuolen toimenpiteitä, joihin kuuluvat esimerkiksi vähäpäästöisistä ajoneuvoista jäsenvaltioissa kannettavien rekisteröinti- ja käyttöverojen alentaminen sekä toimet vanhojen ajoneuvojen romuttamiseksi. Lisäksi komissio aikoo tukea vähäpäästöisten linja-autojen ja muiden ajoneuvojen yhteishankinnoista vastaavan, alueellisten ja paikallisten viranomaisten hankintaverkoston luomista sekä nopeuttaa CARS21-aloitteen toteuttamista.

– **Rakennusalalla** on tarkoitus toteuttaa **energiatehokkaita rakennuksia koskeva eurooppalainen aloite**, jolla edistetään ympäristöystävällisten teknologioiden sekä energiatehokkaiden järjestelmien ja materiaalien kehittämistä uusia ja korjattavia rakennuksia varten. Tavoitteena on vähentää rakennusten energiankulutusta ja hiilidioksidipäästöjä ratkaisevasti[5]. Sääntely ja standardointi olisi otettava tärkeäksi osaksi aloitetta. Aloitteeseen kuuluu myös alueellisten ja paikallisten viranomaisten hankintaverkoston perustaminen. Tätä yhteistyöaloitetta varten varataan arviolta 1 miljardi euroa. Sitä tuetaan lisäksi erityistoimilla, joita koskevat ehdotukset sisältyvät toimeen 5 (infrastruktuuri) ja toimeen 6 (energiatehokkuus).

– **Teknologian käyttöä valmistusteollisuudessa on tarkoitus lisätä aloitteella, joka koskee tulevaisuuden tehtaita**. Tavoitteena on auttaa EU:ssa toimivia kaikkien alojen valmistajia ja etenkin pk-yrityksiä mukautumaan maailmanlaajuisiin kilpailupaineisiin laajentamalla EU:n valmistusteollisuuden teknologiapohjaa. Tätä varten on kehitettävä ja otettava käyttöön tulevaisuuden tekniikoita, joihin kuuluvat mm. muunneltavien koneiden ja teollisuusprosessien suunnittelutekniikat, tieto- ja viestintätekniikat sekä kehittyneet materiaalit. Tätä aloitetta varten varataan arviolta 1,2 miljardia euroa.

10. Nopea internetyhteys kaikille

Nopeilla internetyhteyksillä edistetään teknologian nopeaa leviämistä, mikä puolestaan luo kysyntää innovatiivisille tuotteille ja palveluille. Tämän nykyajan infrastruktuurin rakentaminen Eurooppaan on yhtä tärkeää kuin rautateiden rakentaminen oli 1800-luvulla. Jotta Euroopan johtoasemaa kiinteän ja langattoman verkon viestinnässä voitaisiin vahvistaa ja merkittävää lisäarvoa tarjoavien palveluiden kehittämistä vauhdittaa, komission ja jäsenvaltioiden olisi yhteistyössä sidosryhmien kanssa laadittava

[5] Rakennusten osuus energiankulutuksesta on nykyisin 40 prosenttia.

laajakaistaverkkostrategia, jolla nopeutetaan nykyisten verkkojen parantamista ja niiden kattavuuden laajentamista. Strategiaa tuetaan julkisin varoin, jotta laajakaistayhteys voitaisiin tarjota myös alueilla, joilla nykyiset palvelut eivät ole riittäviä tai joilla kustannukset ovat suuret ja joilla markkinat eivät pysty takaamaan tarjontaa. Tavoitteena olisi oltava, että nopeiden internetyhteyksien kattavuus on 100 prosenttia vuoteen 2010 mennessä. Jäsenvaltioiden olisi, myös parantaakseen nykyisten verkkojen suorituskykyä, edistettävä kilpailukykyä tukevia investointeja kuituverkkoihin ja hyväksyttävä komission ehdotukset, jotka koskevat taajuuksien vapauttamista langatonta laajakaistaverkkoa varten. Komissio aikoo vuosina 2009 ja 2010 kanavoida edellä kuvatussa toimessa 5 mainituista varoista 1 miljardin euron verran lisärahoitusta näitä verkkoinvestointeja varten.

3. TAVOITTEENA MAAILMANLAAJUISET RATKAISUT

EU:n tämänhetkiset haasteet liittyvät maailmanlaajuisiin makrotaloudellisiin haasteisiin, joita käsiteltiin Washingtonissa äskettäin pidetyssä rahoitusmarkkinoita ja maailmantaloutta käsitelleessä huippukokouksessa. Tämä Euroopan talouden elvytyssuunnitelma on osa EU:n toimia, joilla pyritään tiivistämään kansainvälistä makrotaloudellista yhteistyötä, myös niiden maiden osalta, joiden talous kasvaa nopeasti. Näiden toimien tavoitteena on palauttaa kasvu, estää kielteiset heijastusvaikutukset ja tukea kehitysmaita. EU on viime vuosikymmeninä hyötynyt paljon EU:n ja kehittyneiden maiden välisten rajat ylittävien pääoma- ja kauppavirtojen kasvusta. Myös EU:n ja nopeasti kasvavan talouden maiden välisten vastaavien virtojen kasvusta saadaan EU:ssa yhä enemmän hyötyä. Finanssikriisi on osoittanut, miten tärkeitä keskinäiset riippuvuussuhteet ovat nykymaailmassa. Sitä, miten laajalti ja nopeasti yhdessä osassa maailmaa syntyneen luottamuspulan vaikutukset levisivät rahoitusmarkkinoille kaikkialla maailmassa ja rahoitusmarkkinoilta reaalitalouteen, voidaan perustellusti pitää huolestuttavana. Yksittäisiin systeemisesti merkittäviin rahoitusmarkkinoihin kohdistuva sokki on nykymaailmassa maailmanlaajuinen ongelma, joten sitä on myös käsiteltävä tällaisena ongelmana. Pyrittäessä vastaamaan laskusuhdanteeseen koordinoidusti EU:n tasolla on sen vuoksi tärkeää, että EU tiivistää suhteitaan kansainvälisiin kumppaneihinsa ja kansainvälisiin järjestöihin ja tekee niiden kanssa yhteistyötä vastatakseen haasteisiin sekä EU:ssa että sen ulkopuolella, myös kehitysmaissa, jotka kuuluvat kriisistä eniten kärsiviin maihin.

Maailmankaupan tukeminen

Euroopan talouden elpyminen riippuu siitä, pystyvätkö Euroopan yritykset hyödyntämään maailmanmarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia parhaalla mahdollisella tavalla. Vakaan kasvun palauttaminen Euroopassa riippuu myös Euroopan vientikapasiteetista. Kauppasuhteiden ylläpito ja investointimahdollisuuksien turvaaminen ovat sitä paitsi paras keino rajoittaa kriisin maailmanlaajuisia vaikutuksia, koska maailmanlaajuinen elpyminen on ratkaisevasti sidoksissa nopeasti kasvavan talouden maiden ja kehitysmaiden kestävään talouskasvuun.

EU:n on tämän vuoksi myös vastaisuudessa pyrittävä tukemaan markkinoiden avaamista kaikkialla maailmassa, pitämään omat markkinansa mahdollisimman avoimina ja edellyttämään markkinoiden avaamista myös EU:n ulkopuolisilta mailta etenkin varmistamalla, että WTO:n sääntöjä noudatetaan. Euroopan olisi tämän tavoitteen saavuttamiseksi toteutettava uusia toimia seuraavilla osa-alueilla:

– Varmistetaan, että WTO:n Dohan kierroksella päästään nopeasti yhteisymmärrykseen **maailmanlaajuisesta kauppasopimuksesta**. Washingtonin huippukokouksessa

15. marraskuuta annetun uudistetun sitoumuksen mukaisesti komissio on yhdessä tärkeimpien WTO-kumppaneidensa kanssa viipymättä tehostanut pyrkimyksiä, jotta yksityiskohdista päästäisiin yhteisymmärrykseen vuoden loppuun mennessä. Kierroksen onnistuminen on lyhyellä aikavälillä selkeä viesti luottamuksesta maailman uuteen talousjärjestykseen. Ajan myötä kuluttajat ja yritykset kaikkialla maailmassa pääsevät hyötymään alemmista hinnoista, koska sopimuksella alennetaan tärkeiden kauppakumppanien markkinoilla vielä jäljellä olevia korkeita tulleja.

– Jatketaan tukea ehdokasmaiden ja **Länsi-Balkanin maiden** talouksien ja yhteiskuntien vakauttamiselle EU:n ja alueen yhteisen edun mukaisesti. Komissio tarjoaa tätä varten näille maille 120 miljoonan euron kriisitukipaketin, jonka vipuvaikutuksen ansiosta kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta saadaan lainoina 500 miljoonaa euroa.

– Luodaan EU:n naapurialueet kattava **perusteellisten ja kattavien vapaakauppasopimusten verkosto** alueellisten markkinoiden yhdentämiseksi. EU voi osana naapuruuspolitiikkansa kehittää Välimeren unionia ja uutta itäistä kumppanuutta koskevia suunnitelmiaan.

– Tehostetaan pyrkimyksiä uusien ja pitkälle tähtäävien **vapaakauppasopimusten** tekemiseksi muiden kauppakumppanien kanssa.

– Luodaan läheiset yhteistyösuhteet Yhdysvaltain uuteen hallintoon, myös tekemällä yhteistyötä **transatlanttisessa talousneuvostossa**. Myös muiden tärkeiden teollisuusmaiden, kuten Kanadan ja Japanin, kanssa voitaisiin pyrkiä tekemään sääntely-yhteistyötä entistä tehokkaammin.

– Jatketaan **vuoropuhelua tärkeiden kahdenvälisten kumppanien**, kuten Kiinan, Intian, Brasilian ja Venäjän, kanssa julkisten hankintojen sekä kilpailuun ja tekijän- ja teollisoikeuksiin liittyvien kysymysten käsittelemiseksi.

Ilmastonmuutoksen torjunta

Finanssikriisi ajoittuu samaan ajankohtaan kuin vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi toteutettavan merkittävän rakennemuutoksen ensivaiheet. Ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyy merkittäviä uusia taloudellisia mahdollisuuksia, jotka koskevat uusien teknologioiden kehittämistä, työpaikkojen luomista ja energiavarmuuden parantamista.

Joulukuussa pidettävässä Eurooppa-neuvoston kokouksessa ja Euroopan parlamentin kanssa on tarkoitus sopia EU:n sisäisestä ilmastonmuutosstrategiasta. Tällä sopimuksella vahvistetaan EU:n tavoitteena olevaa johtoasemaa, jonka avulla se pyrkii varmistamaan, että Kööpenhaminassa vuoden 2009 lopulla pidettävässä UNFCCC:n konferenssissa saadaan aikaan tavoitteiltaan kunnianhimoinen kansainvälinen ilmastonmuutossopimus.

Kehitysmaiden tukeminen

Nykyinen kriisi lisää kehitysmaihin kohdistuvia paineita entisestään, ja näillä mailla on usein kaikkein heikoimmat selviytymisvalmiudet. Tämän vuoksi on erittäin tärkeää, että EU ja muut osapuolet pitäytyvät vuosituhattavoitteita koskevissa sitoumuksissaan. Lisäksi saattaa olla tarpeen, että kehittyneet maat ja alueet, kuten EU, ottavat käyttöön uusia, joustavia ja innovatiivisia välineitä, joilla kehitysmaita voidaan auttaa hallitsemaan kriisin nopeasti ilmenneitä vaikutuksia (esimerkkinä tällaisista välineistä voidaan mainita äskettäin perustettu EU:n rahoitusväline elintarvikeapua varten).

Nopeasti kasvavan talouden maille ja kehitysmaille olisi myös vastaisuudessa tarjottava apua, jotta ne voisivat saavuttaa kestävän kasvun. Tämä on erityisen tärkeää valmisteltaessa

kansainvälistä kehitysrahoituskonferenssia, joka pidetään Dohassa 29. marraskuuta – 2. joulukuuta. Tässä konferenssissa EU, joka oli vuonna 2007 edelleen suurin kehitysavun antaja, aikoo vahvistaa pyrkivänsä myös jatkossa lisäämään kehitysapua 0,56 prosenttiin BKT:stä vuoteen 2010 mennessä ja 0,7 prosenttiin BKT:stä vuoteen 2015 mennessä. Se aikoo myös kehottaa muita avunantajia pyrkimään edellä mainittuihin tavoitteisiin.

Talouskriisin aikana on entistäkin tärkeämpää, että kestävää kehitystä tuetaan mm. varmistamalla kehitysapu- ja vuosituhattavoitteiden saavuttaminen ja vastaamalla yleisiin hallintaa koskeviin haasteisiin. Kestävän kasvun tuottaman hyödyn jakaminen, ilmastonmuutoksen torjunta, energiavarmuus ja elintarviketurva sekä hyvä hallintotapa ovat toisiinsa yhteydessä olevia haasteita, joihin vastaamisessa kansainvälisillä rahoituslaitoksilla, kuten myös muilla kansainvälisillä elimillä, on tärkeä tehtävä.

4. PÄÄTELMÄT

On selvää, että tulevat kuukaudet ovat EU:lle vaikeita, kun maailmantalouden ja Euroopan talouden laskusuhdanteen vaikutukset aiheuttavat työllisyyteen ja kysyntään kohdistuvia paineita. Jäsenvaltiot ja EU:n toimielimet voivat kuitenkin yhdessä toteuttaa toimia kuluttajien ja yritysten luottamuksen palauttamiseksi sekä lainanannon elvyttämiseksi ja investointien kannustamiseksi EU:n talouksissa. Samalla luodaan uusia työpaikkoja ja edesautetaan työttömien työllistymistä. Tässä tiedonannossa esitetyn **Euroopan talouden elvytyssuunnitelman** tarkoituksena on luoda perusta, jonka pohjalta jäsenvaltiot voivat viipymättä sopia Euroopan talouden elvyttämisestä.

Euroopan komissio kehottaa Euroopan parlamenttia antamaan täyden tukensa Euroopan talouden elvytyssuunnitelmalle.

Se kehottaa lisäksi 11. ja 12. joulukuuta 2008 kokoontuvia valtion- ja hallitusten päämiehiä:

(1) hyväksymään tämän Euroopan talouden elvytyssuunnitelman;

(2) kehottamaan Euroopan komissiota ja neuvostoa varmistamaan yhteistyössä, että kansalliset ja EU:n tason toimenpiteet ovat yhteensä vähintään 1,5 prosenttia BKT:stä

(3) varmistamaan, että tarkistetut vakaus- ja lähentymisohjelmat ja kansalliset elvytystoimet arvioidaan vakaus- ja kasvusopimuksessa määrättyjä menettelyjä noudattaen ja että kyseisen sopimuksen tarjoamia joustoja on hyödynnetty;

(4) hyväksymään Euroopan talouden elvytyssuunnitelmassa esitetyt 10 tointa; kehottamaan neuvostoa ja parlamenttia nopeuttamaan kyseisten toimenpiteiden toteuttamiseksi tarvittavan lainsäädännön antamista;

(5) sopimaan, että komission ennen kevään 2009 Eurooppa-neuvostoa suunnitelman toteuttamisen etenemisestä laatiman arvion perusteella päätetään tarvittaessa lisätoimenpiteistä, joita EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla tarvitaan elpymisen tukemiseksi;

(6) jatkamaan kansainvälisten kumppaneiden kanssa tehtävää läheistä yhteistyötä sellaisten maailmanlaajuisten ratkaisujen toteuttamiseksi, joilla parannetaan globaalia hallintaa ja tuetaan talouden elvyttämistä.